

Степанов В. В.,

PhD за спеціальністю 035 «Філологія»,
асистент кафедри германської філології
Сумського державного університету

ОБРАЗНИЙ КОМПОНЕНТ КОНЦЕПТУ СТІЙКІСТЬ: КОРПУСНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ АМЕРИКАНСЬКОГО ДИСКУРСУ

Анотація. Стаття присвячена дослідженню соціально значущого концепту СТІЙКІСТЬ у свідомості американської спільноти. СТІЙКІСТЬ розуміється як ментальне динамічне утворення-інформація, вербальне ім'я якого репрезентує колективну емпіричну єдність індивідуальних контактів із матеріальним світом, описує ставлення до нього та фіксує прогрес спільноти.

Розвідка виконується крізь призму тришарової будови концепту, коли останній має поняттєвий, образний та ціннісний елементи. У рамках поточної публікації зосереджена увага на описі образного складника, який вивчається за методикою концептуальної метафори Лакоффа Дж. та Джонсона М. на матеріалі американського дискурсу, компактно зібраного у корпусну вибірку 150 контекстів (зі словом *resilience* як іменем концепту СТІЙКІСТЬ). Контексти вилучені з Корпусу сучасної англійської мови американського варіанту *COCA*. Походять із 77 наукових і публіцистичних джерел США.

Асоціативні образи СТІЙКОСТІ встановлюються за параметрами порядку концептуальної метафоризації Таценко Н. В.: дискретність, дименсіальність, спеціальність, перцептивність (у звичайному і розширеному форматах).

За результатами студій отримано 30 концептуальних метафор: СТІЙКІСТЬ є ОБ'ЄКТ ВЛАСНОСТІ, КОНТРОЛЮ або ЗАХИСТУ; ІНСТРУМЕНТ; ПОТРЕБА; НАВИЧКИ; ФІЗИЧНЕ ТІЛО; ВАРІАТИВНИЙ або КОМПЛЕКСНИЙ ОБ'ЄКТ; ДЕТАЛЬ; ДІЯ; СИЛА; МІСЦЕ; ГАЛУЗЬ; РУХОМИЙ ОБ'ЄКТ; РІЧ; ВМІСТ; ВМІСТИЩЕ; ОБ'ЄКТ ВЗАЄМОДІЇ, СПРИЙНЯТТЯ, АНАЛІЗУ або УЯВИ; ДОМОВЛЕНІСТЬ; ОБ'ЄКТ ВІДЧУТТЯ, ШАНУВАННЯ або ПОКАЗУ; ПРОДУКТ; ІСТОТА; МАШИНА; ОПОНЕНТ.

Відсортовані за параметрами метафоризації, усі образи супроводжується кількома ілюстративними контекстами. Актуалізаторами образів у контекстах є семантично валентні суміжні і несуміжні колокації лексеми *resilience* (ім'я СТІЙКОСТІ) та інших слів. Вони ідентифікують ментальні асоціації, крізь призму яких СТІЙКІСТЬ метафорично переосмислюється.

Перспектива майбутніх досліджень – розвідка поняттєвого і валоративного елементів концепту СТІЙКІСТЬ через аналогічну корпусну вибірку.

Ключові слова: концепт, образний складник, концептуальна метафора, параметри порядку метафоризації, дискурс, корпус, стійкість.

Постановка проблеми. Аналіз останніх публікацій. За повномасштабного вторгнення на територію України, перед нашою державою постають серйозні виклики: вистояти, перемогти, відновитися. Відтак, стають релевантними

дослідження суспільно значущих феноменів, зокрема соціальної стійкості.

Тема стійкості неодноразово розглядалася фахівцями різних галузей у контексті резонансних подій, наприклад пандемії COVID-19 [1; 2; 3]. Утім, соціальна стійкість України загалом і в лінгвістичному ракурсі зокрема лише починає досліджуватися. Цим зумовлена **актуальність дослідження**.

Стойкість як динамічно мінливий феномен існує і ментально опрацьовується у формі відповідного концепту. Виступаючи єдністю поняттєвого, перцептивно-образного та ціннісно-валоративного елементів [4, с. 20–30], концепти реконструюються на матеріалі дискурсу, компактно поданого в його міні-моделі – корпусі. Отже, нами ініціюється дослідження концепту СТІЙКІСТЬ через корпусний інструментарій.

Під час вибору корпусів варто зважати на їхню рейтинговість. Найбільш авторитетними є Корпус сучасної англійської мови американського варіанту *COCA* [5] та Британський національний корпус *BNC* [6]. З іншого боку, наша розвідка є пілотною, тому спочатку застосуємо методику на англійському (США) матеріалі, а в майбутніх студіях – на українському ресурсі. Це не лише додатково апробує методику, але й дозволить порівняти концепт СТІЙКІСТЬ у двох відмінних лінгвокультурах – американській та українській.

Водночас, реконструкція концептів через три вищезгадані компоненти є кропіткою. Висновки кожного з трьох етапів дослідження подаються як окремий результат – поняття, образ, цінності. У межах цієї публікації ми зупинимось на образі концепту СТІЙКІСТЬ, а поняття і цінності висвітлимо в нових статтях.

До речі, образний компонент активно вивчався в концептах суспільно-політичних подій. Наприклад, розглядалися перцептивні особливості концептів МАЙДАН [7], BREXIT [8], ЕКОНОМІЧНА КРИЗА [9].

Таким чином, обираємо корпус *COCA* для розвідки образного складника концепту СТІЙКІСТЬ.

Об'єкт дослідження – концепт СТІЙКІСТЬ, **предмет** – аналіз його перцептивно-образного елемента.

Мета дослідження – вивести концептуальні метафори як актуалізатори образу концепту СТІЙКІСТЬ. Мета досягається вирішенням **завдань**:

1. Надати власну дефініцію концепту СТІЙКІСТЬ;
2. Репрезентувати методику дослідження;
3. Описати хід розвідки та її результати.

Дефініція. Концепт розуміється нами як динамічно еволюційна система. Це перекликається з надбаннями Харківської [10, с. 45] і Сумської [11, с. 137] шкіл когнітивної лінгвістики. Відтак, з нашої точки зору, концепт СТІЙКІСТЬ є ментальним

динамічним утворенням-інформацією, вербальне ім'я якого репрезентує колективну емпіричну єдність індивідуальних контактів із матеріальним світом, описує ставлення до нього та фіксує прогрес спільноти.

Методика дослідження. Образний складник концепту СТІЙКІСТЬ вивчатимемо за методикою концептуальної метафори Лакоффа Дж. і Джонсона М. [12], а також параметрів порядку метафоризації Таценко Н. В. [11, с. 246–248]. Для студій укладаємо суцільно-випадкову вибірку 150 контекстів із корпусу СОСА (зі словом *resilience* як іменем СТІЙКОСТІ) [13]. Вони походять із 77 наукових і публіцистичних джерел. Цю вибірку проаналізуємо на предмет встановлення концептуальних метафор СТІЙКОСТІ.

Хід дослідження та його результати. Параметри порядку метафоризації визначають асоціативне переосмислення концепту СТІЙКІСТЬ крізь призму інших концептів. Так, дискретність (вказівка на точно обраний предмет) продукує метафору СТІЙКІСТЬ є ОБ'ЄКТ ВЛАСНОСТІ. Власником виступає окрема людина (*personal*) або колектив (*social*):

In the event that calamities strike, it would mitigate their effects by enhancing personal and social resilience and preparedness (4).

Метафору актуалізують хвилясто підкреслені лексеми, що валентно поєднані із пунктирно маркованим словом *resilience* (ім'я концепту СТІЙКІСТЬ). В дужках зазначений номер концепту з корпусної вибірки [13].

Колективом-власником виступає макро- чи мікрогрупа. Можливе виділення проміжних рівнів власності:

I met hundreds of people, listened to their perceptions and helped a number of them tell their stories through poetry. I learned many lessons, but what sticks out in my mind most often is the creativity and resilience of the human spirit (65).

How well prepared is the United States for this kind of fight? This is at least in part a question of national or societal resilience (26).

Built environments and their socio-spatial roles in multifunctional landscapes should be included in analyses of community resilience (113).

У першому випадку подано вищий рівень власності (людство), у другому – суспільний і національний (держава), у третьому – локальний (група).

Власниками СТІЙКОСТІ можуть бути й окремі класи осіб, диференційовані за віковою (*children, youth*), гендерною (*women*) або сімейнорольовою (*young people, parents*) ознаками:

Additionally, children and youth's resilience in face of distressing and violent circumstances warrants further research (119).

We passed a dozen packages of the bones of people who had died in the shrine. The room had been full but these were the only remains now. The grounds were beautiful reflecting the resilience of these women (49).

Further research investigating the youth-parent relationship is essential, as well as ongoing development and evaluation of interventions to innovate relational resilience and coping strategies for both young people and parents (123).

Перебуваючи у власності, дискретна СТІЙКІСТЬ зазнає управлінського впливу під дією певних залежних чинників. Спрацьовують метафори СТІЙКІСТЬ є ОБ'ЄКТ КОНТРОЛЮ та ЗАХИСТУ:

Resilience is dependent upon personal characteristics (141).

Earth abides. We need to preserve resilience and integrity of the biosphere we live in to enhance our own survival prospects (85).

Крім того, дискретність об'єктивує управління з іншого ракурсу: не лише СТІЙКІСТЬ контролюється, але й вона сама контролює об'єкт або впливає на нього. Реалізується метафора СТІЙКІСТЬ є ІНСТРУМЕНТ:

He understood that one mistake could put this game in the loss column and he embraced that opportunity with enthusiasm and resilience (69).

Під час керування може виникнути необхідність у застосуванні СТІЙКОСТІ, тому з ІНСТРУМЕНТА вона переходить у ПОТРЕБУ:

That will require a high level of psychological resilience and tolerance for risk and change, as well as a strong education that equips them to learn how to study (111).

Управлінська дія орудно виконується також через навченість, вправність. Проявляється метафора СТІЙКІСТЬ є НАВИЧКИ:

They will be taught business, management, leadership, communication with resilience skills (64).

Інший вектор осмислення СТІЙКОСТІ пропонує дименсiальність, тобто вимірність. СТІЙКІСТЬ розуміється як ФІЗИЧНЕ ТІЛО з певними умовами існування (*nature*). Механічно контактуючи з іншими об'єктами (*impact*), воно зазнає деформацій або змін:

Questions have to be asked about the nature of social resilience (16).

Contemporary approaches to migration studies have much to offer this analysis but have rarely asked how migration processes impact social resilience and environmental change (23).

Як результат, деформації чи зміни СТІЙКОСТІ можуть бути різного характеру: або в кращий (*enhance*), або в гірший бік (*diminish*). Тобто, СТІЙКІСТЬ є ВАРІАТИВНИМ ОБ'ЄКТОМ:

Migration has a potential to enhance social resilience by providing new opportunities and experiences. It also has the ability to diminish resilience by weakening social structures and access to natural resources (10).

Варіації можуть мати різний ступінь прояву. Можлива градація, що репрезентовано лексемами *degree, level*:

I mean the amazing thing about the Congolese people is their degree of resilience and that they have been through this kind of stuff in the past (79).

No doubt, reasonable levels of confidence and emotional resilience help, but I think scientific education might do more to ease what is a very big transition: from learning what other people once discovered to making your own discoveries (93).

Поряд із цим, варіативна шкала СТІЙКОСТІ висвітлюється в інтенсивності її дій. Відтак, СТІЙКІСТЬ може проявлятися м'яко (*soft*) або сильно (*strong*):

The word itself advocates a sort of soft resilience to withstand the forces of nature, not of brick or reinforced concrete but assembled out of various objects, both natural and artificial, which are then integrated into a natural system (36).

Southeast Asia's largest economy, Indonesia, has exhibited some of the strongest resilience as its growing consumer class was little impacted by the debt problems plaguing much of the rest of the globe (77).

Мінливість СТИКОСТІ може мати зональний характер, наприклад в бік збільшення масштабу прояву (*great, enormous*):

*Thinking about how to innovate in our next century, we will pursue Rockefeller's goal of bettering humankind by building **greater** economic, environmental and social **resilience** and by expanding economic opportunities for more people in more places (5).*

*Shauna, I admire your **enormous resilience** of character and resourcefulness in becoming an attorney and raising your daughter as a single mother (34).*

Зрештою, варіативність може сягати піку, коли СТИЙКІСТЬ проявляє себе максимальною силою (навіть з перебільшеним ефектом – *irrepressible, incredible*):

*The enthusiasm in the Black community was very high and the **resilience** of people at numerous voting precincts was **irrepressible** (57).*

*James Wilson has not lived up to his five-star potential, but has been serviceable at the thankless position of left guard and **incredible** in his **resilience** (35).*

Водночас, дименсiальність комбiнується з дискретністю. СТИЙКІСТЬ як окремий об'єкт осмислюється за своєю структурою, тому ідентифікується як КОМПЛЕКСНИЙ ОБ'ЄКТ (*set*) або його ДЕТАЛЬ (*component*):

*Consistent with the concept of **resilience** as a **set** of social characteristics and a process of adaptive behavior, they describe resilience before as well as during and after an adverse event (149).*

*He notes that social **resilience** is a key **component** in how societies adapt to environmental change and recognizes the central connection of ecological and social resilience through human dependence on ecosystems (2).*

З іншого ракурсу, СТИЙКІСТЬ вимірюється як ДІЯ (*process*) або СИЛА (*strength, capacity*), що впливають на інші об'єкти:

*Consistent with the concept of **resilience** as a set of social characteristics and a **process** of adaptive behavior, they describe resilience before as well as during and after an adverse event (149).*

*The concept of **resilience** has two dimensions: the inherent **strength** of entities to resist shock and the **capacity** of entities to bounce back rapidly from the impact (46).*

Роль у асоціюванні СТИЙКОСТІ грає й параметр спеціальності (просторове положення щодо інших об'єктів). СТИЙКІСТЬ виступає МІСЦЕМ із конкретною дискретною формою (*area, terrain*):

*The Center for Disease Control and Prevention now requires a set of capabilities in the **area** of community preparedness and **resilience** (146).*

*In particular, the parent-child relationship and the complex **terrain** of self-agency, **resilience**, relational power and coping tactics in face of complex familial violence require further investigation (122).*

Дискретне МІСЦЕ дименсiальністю розширює свої рамки і конвертується в конкретну ГАЛУЗЬ (*economic, environmental, social resilience*):

*Thinking about how to innovate in our next century, we will pursue Rockefeller's goal of bettering humankind by building greater **economic, environmental** and **social** resilience and by expanding economic opportunities for people in more places (5).*

СТИЙКІСТЬ-МІСЦЕ піддається пошуку для визначення координат (*locate*):

*As there have been few studies that consider the role of built spaces in rural communities, it is difficult to find accounts where the display of **resilience** can be **located** for observation (115).*

На СТИЙКОСТІ-МІСЦІ можуть відбуватися події або розташовуватися інші об'єкти (*to build upon, to pose on resilience*):

*While we resolve to remain ever vigilant against another 9/11 style attack, we also commit ourselves to deploying security measures that promote movement of goods and people and that **build upon** our national **resilience** (82).*

*CDKN and FFLA will debate on climate security in the Amazon and worldwide, focusing on ways in which Climate Compatible Development reduces threats that climate change **poses on** water, energy, food security and ecosystems **resilience** (88).*

Об'єкти можуть розташовуватися поруч зі СТИЙКОСТЮ-МІСЦЕМ (*around resilience, resilience at the core*) або на відстані від неї (*remote from resilience*):

*Re-envisioning the preparedness agenda **around** community **resilience** raises questions among local health departments about how to build resilience and how to integrate the whole of community approach in disaster-planning activities (147).*

*Strengthening **resilience** is **at the core** of successful humanitarian and development policies (41).*

*Sustainability or **resilience** cannot be **remote ideals** to fully realize (51).*

Нове просторове розуміння СТИЙКОСТІ вводить розширений режим спеціальності – спеціальна трансференція (активний або пасивний рух). До СТИЙКОСТІ-МІСЦЯ активно рухаються об'єкти (*approach to, moving toward resilience; to achieve resilience*):

*The EU **Approach to Resilience**: Learning from Food Security Crises draws lessons from experience of responding to recent food crises and outlines measures with which the EU will help vulnerable populations reduce impacts of crises (40).*

***Moving toward** a more harmonious way of life and greater **resilience** requires our active participation (50).*

*Of course, the purpose for discussing these issues was to seek pathways through the map of challenges to **achieve** happiness, **resilience** and legacy (72).*

Від СТИЙКОСТІ-МІСЦЯ об'єкти віддаляються (*to take the lid off resilience*):

***Taking the lid off** relationships between social **resilience**, individual livelihoods and well-being necessarily involves grappling with complexities of specific migration processes and situating them within a wider context of societal change (22).*

Водночас, СТИЙКІСТЬ може й сама пасивно переміщуватися. СТИЙКІСТЬ є РУХОМИМ ОБ'ЄКТОМ (*to move resilience from*) або РІЧЧЮ (*to put resilience*):

*The LA County Community Disaster Resilience Project is a comprehensive, approach to answer these questions through both strategy and tactical activities, **moving** community **resilience from** the conceptual to operational level (145).*

*EU **puts resilience** at the heart of its work on fighting hunger and poverty (38).*

Поряд із цим, пасивні рухи можуть розглядатися в сенсі поміщення об'єкта в певне середовище. Звідси, СТИЙКІСТЬ постає ВМІСТОМ, що тримається або функціонує в межах конкретного вмістища (*resilience of character, in mind*):

*Shauna, I admire your enormous **resilience** of **character** and resourcefulness in becoming an attorney and raising your daughter as a single mother (34).*

I learned many lessons, but what sticks out in my mind most often is the creativity and resilience of the human spirit (65).

Вмістищем для СТІЙКОСТІ-ВМІСТУ може виступати й певна діяльність, де такий ресурс залучається (*resilience in guiding, positioning, determining*):

The Board and I are grateful to Vikram for his leadership, integrity and resilience in guiding Citi through the crisis and positioning it well for future (75).

Resilience plays a significant role in determining thresholds between impairment and disability, hazards and disasters (103).

СТІЙКІСТЬ є ВМІСТИЩЕМ, куди щось проникає (to contribute to resilience, to invest in resilience):

Identification of the functions that particular rural institutions contribute to resilience of a rural region furnishes critical knowledge for residents, policy makers and scholars planning for rural futures (114).

Addressing emergencies and investing in resilience calls for a coordinated assistance effort to reduce vulnerability of the poorest households to shocks and to tackle the underlying causes of food and nutrition insecurity (44).

Рухомі варіації СТІЙКОСТІ та інших об'єктів можуть переходити в прямий контакт. Звідси, СТІЙКІСТЬ осмислюється як ОБ'ЄКТ ВЗАЄМОДІЇ (*relationship between resilience and something, link to resilience*):

Neil Adger's work examines relationship between ecological and social resilience (1).

Migration policy is linked to all major areas of social policy and resilience (21).

Іншою перспективою в асоціюванні СТІЙКОСТІ є параметр перцептивності (сенсорне сприйняття людиною). Так, СТІЙКІСТЬ є ОБ'ЄКТОМ СПРИЙНЯТТЯ (*to see, observe resilience*):

It was indicative of the joy and resilience I saw in many Kenyans amidst harsh living and human suffering (66).

As there have been few studies that consider roles of built spaces in rural communities, it is difficult to locate accounts where the display of resilience can be located for observation (115).

Сприймаючи СТІЙКІСТЬ, людина аналізує її. СТІЙКІСТЬ трансформується в ОБ'ЄКТ АНАЛІЗУ (*to analyze, define, think about resilience*):

Built environments and their socio-spatial roles in multifunctional landscapes should be included in analyses of community resilience (113).

Ultimately, he defines social resilience as the ability of communities to withstand external shocks to their social infrastructure (3).

The book got me thinking about resilience not just in our gardens but in ourselves too (80).

Унаслідок роздумів, формується певна ментальна картина про СТІЙКІСТЬ. Відтак, вона перевтілюється в ОБ'ЄКТ УЯВИ (*symbol, idea, principles*):

They must stand as reminders of our need for vigilance in a dangerous world and as a symbol of our resilience as a nation (81).

Employing idea of social resilience provides examining environmental impacts by focusing on the role migration plays in household livelihood strategies (24).

The principles of community resilience address many of social and environmental issues that aid communities to withstand and mitigate overlapping disasters (148).

Осмилення СТІЙКОСТІ в уяві можуть створити стійкі переконання про неї серед великого числа людей. СТІЙКІСТЬ виступає ДОМОВЛЕНІСТЮ (*terms*):

In terms of social resilience, policy interventions that restrict temporary migration restrict the opportunities for livelihood enhancement and risk sharing through remittances (20).

Засвоєння СТІЙКОСТІ продукує в людині певне ставлення. СТІЙКІСТЬ переходить в ОБ'ЄКТ ВІДЧУТТЯ (*to feel, experience, like resilience*):

Treatment does not feel physically demanding in the same way that backpacking does, but small clues like vision change and chemo brain remind me that my body is working hard, and this reinforces my feeling of resilience (60).

Just as there is no universal experience of displacement, there is also no universal women's experience of resilience and resistance (117).

I like resilience and I believe what you are already doing is important (55).

Високий прояв ставлення перетворює СТІЙКІСТЬ з ОБ'ЄКТА ВІДЧУТТЯ на ОБ'ЄКТ ШАНУВАННЯ (*to admire, miss, praise for resilience*):

Shauna, I admire your enormous resilience of character and resourcefulness in becoming an attorney and raising your daughter as a single mother (34).

I miss the energy, people's resilience and the "can do" mentality to ignore usual steps of whining, whinging and complaining to deal with adversities (59).

Affleck praised the Congolese people for their resilience and added that our foreign policy as a country, as he sees it, should represent our values (78).

Дескриптивність як розширений формат перцептивності змінює напрям осмилення СТІЙКОСТІ. Вона постає ОБ'ЄКТОМ ПОКАЗУ, доступним для сприйняття (*to show, demonstrate, exemplify resilience*):

Every day I get letters from folks all around the country who show incredible resilience and determination, but they are having a very tough time (92).

They hire the best and brightest from leading law schools and then provide a free market tournament to select as partners those few who have demonstrated grit, resilience, judgment, legal and professional skills (126).

She stands out as a champion of judicial transparency and women's rights, and exemplifies the resilience of Afghan women (70).

Новий вектор в асоціюванні СТІЙКОСТІ надає артефактність (штучне генерування об'єкта як продукту діяльності людини). Відтак, СТІЙКІСТЬ є ПРОДУКТ (*to work on, determine, build resilience*):

Work on resilience also enabled development of early-warning systems in Nepal during the 2010 floods (48).

A case study of Vietnam, where social resilience is determined by migration as well as by wider social and political transformations, illustrates these issues (12).

Close cooperation between humanitarian and development workers is another essential element of building resilience (43).

СТІЙКІСТЬ-ПРОДУКТ утворюється з позитивним (*to develop, contribute to resilience*) або негативним (*to undermine resilience*) ефектом:

Julie Courtney looks at what employers can do to help employees develop resilience to overcome work-related challenges (129).

The resilience concept provides insight into how migration in Vietnam contributes to or undermines social resilience and also how it impacts lifestyle (25).

СТІЙКІСТЬ генерується як продукт в тілі неістоти (одяг правильного розміру – *to tailor resilience*) або істоти (доглянута дитина – *to nurture resilience*):

Whatever the business, personal resilience can be tailored to any situation (133).

Resilience to stress can be nurtured to help people face the manifold challenges of the modern lifestyle – both in employee's work and home life (132).

Поряд з пасивним впливом на ПРОДУКТ, маємо й активну дію: СТІЙКІСТЬ сама продукує щось. Іншими словами, відбувається персоніфікація СТІЙКОСТІ (уподібнення діям людини). Спрацьовує метафора СТІЙКІСТЬ є ІСТОТА.

Дії СТІЙКОСТІ-ІСТОТИ мають багатоаспектний характер. Так, вона може провокувати наслідки (*resilience makes, affects something*):

We hope that by bringing New Jersey history front and center we can help inspire local communities to rebuild by celebrating the incredible resilience and perseverance that made New Jersey what it is today (53).

Discuss this topic with your colleagues and explore what is meant by resilience and how it could affect you and your practice (143).

СТІЙКІСТЬ-ІСТОТА асоціюється як діловий суб'єкт – робить щось формально (*resilience takes responsibility, addresses, relies on, warrants, requires*):

They tell us that there is generosity, resilience, decency, determination and willingness to take responsibility for our future and posterity (84).

The principles of community resilience address many of social and environmental issues that aid communities to withstand and mitigate overlapping disasters (148).

If resilience relies on such interactions, public spaces as key socio-spatial sites within rural communities deserve greater attention (116).

Additionally, children and youth's resilience in face of distressing and violent circumstances warrants further research (119).

Moving toward a more harmonious way of life and greater resilience requires our active participation (50).

СТІЙКІСТЬ-ІСТОТА впливає емоційно (*resilience impresses, affects people*):

But if you have lived among African peoples and speak one of more than 2000 African languages, what truly impresses is a capacity for social resilience (6).

He was clearly affected by the very difficult life stories of many children and their resilience in face of adversity (58).

СТІЙКІСТЬ з ІСТОТИ трансформується в МАШИНУ, якщо асоціюється з очевидним технічним функціоналом (*breakdown of resilience*):

In face of significant external stress, population displacement often indicates the breakdown of social resilience (18).

СТІЙКІСТЬ-ІСТОТА вступає в прямий контакт з іншими суб'єктами. Вона переосмислюється як ОПОНЕНТ (*resilience in face of something*):

He was clearly affected by the very difficult life stories of many children and their resilience in face of adversity (58).

Висновки. Отже, образний складник концепту СТІЙКІСТЬ в американській свідомості подається 30 концептуальними метафорами. СТІЙКІСТЬ асоціюється як ОБ'ЄКТ ВЛАСНОСТІ, КОНТРОЛЮ або ЗАХИСТУ; ІНСТРУМЕНТ; ПОТРЕБА; НАВИЧКИ; ФІЗИЧНЕ ТІЛО; ВАРІАТИВНИЙ або КОМПЛЕКСНИЙ ОБ'ЄКТ; ДЕТАЛЬ; ДІЯ; СИЛА; МІСЦЕ; ГАЛУЗЬ; РУХОМИЙ ОБ'ЄКТ; РІЧ; ВМІСТ; ВМІСТИЩЕ; ОБ'ЄКТ ВЗАЄМОДІЇ, СПРИЙНЯТТЯ, АНАЛІЗУ або УЯВИ; ДОМОВЛЕНІСТЬ; ОБ'ЄКТ ВІДЧУТТЯ, ШАНУВАННЯ або ПОКАЗУ; ПРОДУКТ; ІСТОТА; МАШИНА; ОПОНЕНТ.

Перспективою дослідження вбачаємо студії поняттєвого і валоративного елементів концепту СТІЙКІСТЬ через аналогічну корпусну вибірку.

Література:

- Zhang N., Yang S., Jia P. Cultivating resilience during the COVID-19 pandemic: a socioecological perspective. *Annual Review of Psychology*. 2022. Volume 73. P. 575–598. URL: <https://doi.org/10.1146/annurev-psych-030221-031857>
- Mena C., Karatzas A., Hansen C. International trade resilience and the COVID-19 pandemic. *Journal of Business Research*. 2022. Volume 138. P. 77–91. URL: <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2021.08.064>
- Yalçın İ., Can N., Mançe Çalışır Ö., Yalçın S., Çolak B. Latent profile analysis of COVID-19 fear, depression, anxiety, stress, mindfulness and resilience. *Current Psychology*. 2022. Volume 41. Issue 1. P. 459–469. URL: <https://doi.org/10.1007/s12144-021-01667-x>
- Приходько А. Н. Концепты и концептосистемы : монография. Днепропетровск : Белая Е. А., 2013. 307 с.
- Corpus of Contemporary American English (COCA). URL: <https://www.english-corpora.org/coca>
- British National Corpus (BNC). URL: <https://www.english-corpora.org/bnc>
- Сторова О. І., Рогоза І. К. Метафорична концептуалізація МАЙДАНУ (на матеріалі німецькомовних інтернет-ЗМІ). *Наукові записки НДУ імені М. Гоголя. Серія «Філологічні науки»*. 2015. Книга 3. С. 98–102. URL: <http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/44410>
- Morozova O. Monomodal and multimodal instantiations of conceptual metaphors of Brexit. *LEGE ARTIS. Language Yesterday, Today, Tomorrow*. 2017. Volume 2. Issue 2. P. 250–283. URL: <https://doi.org/10.1515/lart-2017-0017>
- Oliynyk N., Shevchenko I. Conceptualization of ECONOMIC CRISIS in discourse: from the Great Depression to the Great Recession. *Advanced Education*. 2016. Issue 6. P. 76–81. URL: <https://doi.org/10.20535/2410-8286.78867>
- Мартынюк А. П. Индивидуальный концепт: природа и метод анализа. *Концепты и контрасты* / под ред. Петлюченко Н. В. Одесса : Гельветика, 2017. С. 41–46.
- Ташенко Н. В. Емпатія в сучасному англомовному дискурсі: когнітивно-синергетичний вимір : дис. ... доктора філол. наук: 10.02.04. Харків, 2018. 460 с.
- Lakoff G., Johnson M. *Metaphors we live by*. Chicago : University of Chicago Press, 2003. 256 p.
- Корпус контекстів зі словом *resilience* як іменем концепту СТІЙКІСТЬ. URL: https://drive.google.com/file/d/1oFOzQW_06Zu7NoDvcWIHhK-rNCMFx3zd/view?usp=sharing

Stepanov V. Image component of the RESILIENCE concept (corpus research of the American discourse)

Summary. The article is dedicated to researching RESILIENCE as a socially relevant concept in the American community mind. The RESILIENCE concept is regarded as a mental dynamic information unit whose verbal name represents a common empirical sum of individual contacts with the material world, describes attitude to it and fixes social progress.

The research is implemented within a 3-layer concept structure: notion, image, values. The current paper discusses the image component. It is analyzed via the methodology of conceptual metaphor by Lakoff G. and Johnson M. in the American discourse sample. The latter is a 150-context set from the Corpus of Contemporary American English (COCA). Each context contains the *resilience* lexeme as a name of the RESILIENCE concept itself. All contexts derive from 77 authentic American sources of academic and journalistic character.

Associating images of the RESILIENCE concept are defined due to the order metaphorization parameters by Tatsenko N. (the discrete, dimensional, spatial and perceptive ones). These parameters are used in normal and extended modes.

The research resulted in obtaining 30 conceptual metaphors: RESILIENCE is POSSESSING, CONTROLLING or PROTECTING OBJECT; TOOL; NEED; SKILLS; PHYSICAL BODY; VARYING or COMPLEX OBJECT; DETAIL; ACTION; FORCE; PLACE; BRANCH; MOVING OBJECT; THING; CONTENT; CONTAINER; INTERACTING, PERCEIVING, ANALYZING or IMAGINING OBJECT; AGREEMENT; FEELING, ADMIRING or SHOWING OBJECT; PRODUCT; HUMAN; MACHINE; OPPONENT.

Sorted by metaphorization parameters, all images are illustrated with contexts. Images are actualized via semantically valent adjacent and non-adjacent collocations of the *resilience* lexeme (name of the RESILIENCE concept) and other words. They identify mental associations. Due to them, the RESILIENCE concept is reconsidered.

Future prospects are to research notion and values of the RESILIENCE concept. The corpus sample will be the same.

Key words: concept, image, conceptual metaphor, order metaphorization parameters, discourse, corpus, resilience.